

Llibre d'Actes

Book of Abstracts

V Jornada ACCID i APC

Noves tendències en Comptabilitat, Control i Finances

Vic, 1 de juny de 2018

ACCID

Associació
Catalana de
Comptabilitat i
Direcció

APC

Agrupació de
Professors de
Comptabilitat i
Control

UVIC

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

Llibre d'actes

V Jornada ACCID i APC

Noves tendències en Comptabilitat, Control i Finances

ACCID

Universitat de Vic

Vic, 1 de juny de 2018

Llibre Actes. V Jornada ACCID i APC. Noves tendències en Comptabilitat,
Control i Finances

1a Edició © 2018 OmniaScience (Omnia Publisher SL), Terrassa, Barcelona
www.omniascience.com

DOI: <https://doi.org/10.3926/accid18>

ISBN: 978-84-947996-0-0

Disseny de coberta: OmniaScience

Presentació

L'ACCID organitza una Jornada coincidint amb els anys en que no celebrem Congrés. Per això, enguany hem tingut a Vic la V Jornada ACCID.

La Jornada té com a objectiu debatre els temes de més actualitat en relació amb la normativa i les millors pràctiques en Comptabilitat i Control, en el marc de la Direcció d'Empreses. A més, la Jornada ha inclòs la Trobada Anual de l'Agrupació de Professors de Comptabilitat i Control.

D'aquesta manera, complim l'objectiu de l'ACCID d'esdevenir un punt de trobada de professionals i acadèmics del món de la comptabilitat i el control de les organitzacions per tal de millorar la transparència i la qualitat de la informació financera.

Tal i com ja hem fet en anteriors Jornades i Congressos, les comunicacions presentades seran considerades per a la seva publicació a la Revista de Comptabilitat i Direcció i a la Revista Intangible Capital.

Oriol Amat

Vicepresident 1er de l'ACCID

Comitè Organitzador

Lluís Calaf	Asociación Española de Financieros de Empresa
Juan Carlos Berrocal	Asociación Profesional de Expertos Contables y Tributarios de España
Filo Tió	Asociación Profesional de Expertos Contables y Tributarios de España
Glòria Torres	Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció
Jordi Martí	Associació de Comptables del Principat d'Andorra
Fina Alemany	Associació de Professors de Comptabilitat i Control d'ACCID
Lourdes Melero	Associació Professional de Tècnics Tributaris de Catalunya i Balears
Antoni Gómez	Auren Consultors
Montserrat Ramírez	Caixa d'Enginyers
Joan Valls	Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Sabadell
Antoni Abad	CECOT
Jaume Mariné	Codorniu
Maurici Olivé	Col·legi d'Economistes de Catalunya
Carlos Puig de Travy	Col·legi d'Economistes de Catalunya
Xavier Subirats	Col·legi d'Economistes de Catalunya
Xavier Cardona	Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya
Daniel Faura	Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya
Petra Sáiz	Col·legi de Secretaris, Interventors i Tresorers de l'Administració Local de Catalunya
Jordi Altayó	Col·legi Oficial de Gestors Administratius de Catalunya

Joseba Polanco	Confederació de Cooperatives de Catalunya
José A. González	Deloitte
Elena Puerto	EAE Business School
Josep Bisbe	ESADE Business School
José Daniel Barquero	ESERP Business School
Jordi Calabuig	Fundació Privada d'Estudis Superiors d'Olot
Xavier Palos	Fundació Roca i Galès
Jordi Conca	Fundació Universitària del Bages (FUB)
Agustí Mañosa	GFS Auditores Asociados
Simó Rodríguez	Grupo Financiero Riva y García
Albert Fernández	IESE Business School
Estefano Llonch	Mazars Auditors
Miquel Miró	Miguel Torres
Irene Trullàs	OmniaScience
Màrian Buil	Tecnocampus Mataró-Maresme
Ramon Soldevila	Universitat Abat Oliba CEU
Francesc Gómez	Universitat Autònoma de Barcelona
Diego Prior	Universitat Autònoma de Barcelona
Helena Benito	Universitat de Girona
Joaquim Rabaseda	Universitat de Girona
Ramon Saladrígues	Universitat de Lleida
Ester Oliveras	Universitat Pompeu Fabra
Teresa Gómez	Wolters Kluwer

Comitè Científic

Xavier Osés	Agrupació de Professors de Comptabilitat i Control ACCID
Joaquim Rabaseda	Agrupació de Professors de Comptabilitat i Control ACCID
Montserrat Casanovas	Col·legi d'Economistes de Catalunya
Manel Salas	Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya
Pere Brachfield	EAE Business School
Soledad Moya	ESADE Business School
Mercè Roca	ESCI
Dolors Puig	Escola Universitària de Negocis de Caixa Terrassa (EUNCET)
Màrian Buil	ESCSE-Tecnocampus-UPF
Francesc Gómez	Facultat d'Economia i Empresa UAB Campus Sabadell
Jordi Calabuig	Fundació Privada d'Estudis Superiors d'Olot
Josep Patau	Fundació Tecnocampus Mataró-Maresme
Jordi Conca	Fundació Universitària del Bages
Natalia Cugueró	IESE Business School
Josep M. Rosanas	IESE Business School
Albert Fernández	IESE Business School
Volker Zeng	International Controller Verein
Ramon Soldevila	Universitat Abat Oliba CEU
Enric Rello	Universitat Abat Oliba CEU
Diego Prior	Universitat Autònoma de Barcelona
Josep M. Argilés	Universitat de Barcelona
Josep Viñas	Universitat de Girona

Anna Vendrell	Universitat de Lleida
Anna Tena	Universitat de Lleida
Xavier Sabi	Universitat de Lleida
Iolanda Montegut	Universitat de Lleida
Núria Arimany	Universitat de Vic
Carme Viladecans	Universitat de Vic
Anna Sabata	Universitat de Vic
Ramon Bastida	Universitat Internacional de Catalunya
Dolors Plana	Universitat Oberta de Catalunya
Pep Simó	Universitat Politècnica de Catalunya
Ester Oliveras	Universitat Pompeu Fabra
M. Victòria Sánchez	Universitat Rovira i Virgili
Fernando Campa-Planas	Universitat Rovira i Virgili
Llorenç Bagur	UPF-Barcelona School of Management
Fina Alemany	UPF-Barcelona School of Management

Comitè Executiu

Oriol Amat	ACCID
Marc Oliveras	ACCID
Ana Quesada	ACCID
Joaquim Rabaseda	Associació de Professors de Comptabilitat i Control ACCID
Núria Arimany	Universitat de Vic
Anna Sabata	Universitat de Vic
Carme Viladecans	Universitat de Vic

Index

Sessions de treball simultànies I **17**

Canvis a la Normativa Comptable: L'adopció de les Noves NIIF 9, 15 i 16

L'automatització de Processos en l'Entorn Administratiu i Comptable de les Empreses

Taller de Presentacions de Comunicacions I: Emprenedoria i Empresa Familiar **21**

Mixed up in the Landscape of Social Entrepreneurship. Academic Approach and One Transformative Initiative Targeted to Persons with Disabilities

AMAT Inmobiliaris: Afrontando los Retos del Siglo XXI

Taller de Presentacions de Comunicacions II: Anàlisi d'Empreses i Sectors **25**

Anàlisi d'Empreses i Sectors

A Decision Tree Analysis of the Financial Impacting Factors on the Profit of New Firms: Evidence from Spanish Food Industry in the Upturn and the Downturn Periods

Comparativa del Sector Vinícola: Cataluña, La Rioja, Languedoc-Rosellón, Emilia Romana

Taller de Presentacions de Comunicacions III: Responsabilitat Social Corporativa i Gènere	31
Responsabilitat Social Corporativa i Gènere	
The Gender Perspective in the Economic and Business Degrees: The Case of UPF	
Amb Valor Afegit. Una guia per a promoure la Responsabilitat Social entre les empreses, especialment petites i mitjanes	
Responsabilitat Social Corporativa en les Empreses de Transport de Viatgers	
Sessions de treball simultànies II	39
Recerca Avançada en Comptabilitat de Gestió	
Bones Pràctiques en Informació Financera i de Control	
Taller de Presentacions de Comunicacions I: Anàlisi d'Empreses	43
Anàlisi d'Empreses	
An Overview of Bankruptcy Prediction for Corporate Firms: A Systematic Literature Review	
Analysis of Some Economic-Financial Ratios to Analyze the Financial Crisis in Five-Star Hotels in Barcelona and Madrid	
Taller de Presentacions de Comunicacions II: Valoració d'Empreses i Empreses Cotitzades	49
Valoració d'Empreses i Empreses Cotitzades	
Valoració per Múltiples de Microempreses: El Mercat de Compravenda a Catalunya (2013-2017)	
The Influence of the CEO in Listed Family Businesses	

**Taller de Presentacions de Comunicacions III: Temes varis
de Recerca** **55**

Temes varis de Recerca

The Perception of Quality and Safety in the Airline Industry
Valued through the Customers' Eyes

Posicionament Evolutiu de l'Externalització en l'Administració
Pública Local

Problemática Contable de los Residuos y los Subproductos:
Legislación Comparable

Autors **63**

TREBALLS PRESENTATS A LA

V JORNADA ACCID I APC

Sessions de treball simultànies I

Canvis a la Normativa Comptable: L'adopció de les Noves NIIF 9, 15 i 16

President i Coordinador: Martí Garcia (CEC)

Ponències presentades:

- *L'adopció de la nova NIIF 15 sobre Ingressos d'activats Ordinàries Procedents de Contractes amb Clients.* Susana Dabán (Mazars)
- *L'adopció de la nova NIIF 9 Instrumentos Financieros.* Miguel Naverrete (Grant Thornton)
- *L'adopció de la nova NIIF 16 Arrendamientos.* Gemma Soligó (Grant Thornton)

L'automatització de Processos en l'Entorn Administratiu i Comptable de les Empreses

President i coordinador: Xavier Gil (Wolters Kluwer)

Ponents: Andrés Panedas (Deloitte) i Marc Girbau (Deloitte)

Taller de Presentacions de Comunicacions I

Emprenedoria i Empresa Familiar

Presidenta i Coordinadora: Núria Arimany (UVic)

Mixed up in the Landscape of Social Entrepreneurship. Academic Approach and One Transformative Initiative Targeted to Persons with Disabilities

Jordi Morrós

Universitat de Barcelona (Spain)

Abstract

Purpose: Review the academic literature about social entrepreneurship and contrast with three interviews with the leaders of a social entrepreneurship initiative.

Design/methodology/approach: Our design and methodology is targeted to contrast the academic approach for social entrepreneurship in front of the meaning for the individual leaders.

Findings and Originality/value: The main finding is that in spite of the concept of “social entrepreneurship” has been gaining popularity, it means different things to different people.

Research limitations/implications: The main limitation is that only one entity has answered our demanding for the interview.

Practical implications: Make evident that multiple definitions of the concept (social entrepreneurship) exist and no unifying conceptual framework of social entrepreneurship has yet emerged.

Social implications: Make evident that the leaders of Moltacte has been engaging in a process of continuous innovation, adaptation, and learning.

Keywords: social entrepreneurship, entrepreneurs.

AMAT Immobiliaris: Afrontando los Retos del Siglo XXI

Jordi Carrillo

EAE Business School (Spain)

Abstract

AMAT Immobiliaris (AMAT) había cumplido más de 65 años en el mercado en 2017. Acompañada de una indudable historia de éxito, ésta también había estado marcada por las dificultades y los desafíos. En ese momento, la tercera generación de la familia estaba asumiendo plenamente la dirección de la empresa una vez superados los momentos más difíciles de la pasada crisis inmobiliaria. El presente y el futuro inmediato no estaban exentos de nuevos retos empresariales.

Keywords: Gobernanza, mujeres, resultados, inmobiliario, servicios.

Taller de Presentacions de Comunicacions II

Anàlisi d'Empreses i Sectors

President i Coordinador: Joan Llobet (UOC)

A Decision Tree Analysis of the Financial Impacting Factors on the Profit of New Firms: Evidence from Spanish Food Industry in the Upturn and the Downturn Periods

Yehui Tong

Universitat de Lleida, Faculty of Law, Economics and Tourism (Spain). tongyyhh@163.com

Ramon Saladrigues

Universitat de Lleida, Faculty of Law, Economics and Tourism (Spain). ramon.saladrigues@aegern.udl.cat

Abstract

Purpose: This paper tries to explore the impacts of financial factors (together with group membership) on gaining profits of new firms in Spanish food industry (manufacture of food products sector) in the second and the third year after founding, and tries to catch the similarities and differences of the impacts between the upturn and the downturn periods.

Design/methodology/approach: The new firms founded in 2000, 2001, 2008 and 2009 are chosen from Spanish manufacture of food products sector. Base on the years of founding, the 2000 and 2001 cohorts are combined together for forming the upturn group; so are the 2008 and 2009 cohorts for building the downturn group. Then decision trees are built separately on the upturn and downturn groups for observing the impacts on gaining profits in new firms.

Findings: The results show that: (1) from financial perspective, previous profitability and indebtedness are the most important profit-impacting factors because of their high rankings in the trees; (2) compared to the third year, the differences between the upturn and the downturn periods in the second year are more obvious; (3) from the upturn to the downturn period, indebtedness supersedes previous profitability as the first level variable in the second year tree, while liquidity becomes significant at the second level in the third year tree; (4) as a general trend, positive relationship to gaining profits is observed for previous profitability, growth, asset rotation, total assets, and general liquidity; (5) indebtedness tends to be negatively related to gaining profits.

Originality/value: The main contribution of this paper is that it adds new empirical evidence to the research on profit-impacting factors in food industry in different macro-economic environments (upturn and downturn periods).

Keywords: New firm profit, financial impacting factors, food industry.

Comparativa del Sector Vinícola: Cataluña, La Rioja, Languedoc-Rosellón, Emilia Romana

Núria Arimany-Serrat

Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya (Spain).
nuria.arimany@uvic.cat

M. Àngels Farreras-Noguer

Universitat de Girona (Spain). angels.farreras@udg.edu

David Maldonado-Gutierrez

Universitat de Girona (Spain). david.maldonado@udg.edu

Abstract

En el estudio se realiza el análisis económico financiero de las grandes empresas vinícolas de cuatro territorios destacados: Cataluña, La Rioja, Languedoc-Rosellón y la Emilia Romagna; en el período 2008-2015 y su comparativa. Se utilizan indicadores financieros avalados por la literatura construidos gracias a la información de las bases de datos SABI y AMADEUS. Una vez caracterizadas las zonas objeto de estudio y revisada la literatura, se presenta el estudio empírico con los contrastes oportunos para explicar la salud económica y financiera de estas empresas representativas del sector y especialmente sus rentabilidades.

Keywords: Sector vinícola, Cataluña, La Rioja, Languedoc-Rosellón, Emilia Romagna, análisis económico financiero, rentabilidades.

Taller de Presentacions de Comunicacions III

Responsabilitat Social Corporativa i Gènere

Presidenta i Coordinadora: Fina Alemany (UPF)

The Gender Perspective in the Economic and Business Degrees: The Case of UPF

Patricia Crespo

Universitat Pompeu Fabra (Spain)

Abstract

Purpose: This study analyzes the presence of a gender perspective in the degrees of the Faculty of Economics and Business at Pompeu Fabra University. Despite the high percentage of female graduate students, the percentage decreases below 30% at doctoral level. This percentage is lower than the national Spanish average.

Male professors teach 73% of the classes and they seem to be more inclined to teach theoretical classes and elective courses. Female professors have a greater tendency to teach seminar classes and compulsory subjects during the first two years of the degrees. Additionally, other academic activities seem to have a strong gender bias. For example, there has been only one female professor for the Opening Academic Lessons in 26 years. On the other hand, activities related to tutoring and supervision are mainly supported by female professors.

In the bibliography of Teaching Plans the presence of women authors is below 20%. In general, professors and students have little awareness of the gender perspective.

The objective of this study is to explore the gender perspective in the studies of the Faculty of Economics and

Business Sciences of the UPF from the point of view of teachers and students, as well as examining the contents of the teaching plans.

Design/methodology/approach: This study collects the gender data of the Faculty of Economics and Business Sciences and the opinions of the teachers through a survey. Finally, we show some of the phrases collected in focus groups made to students.

Findings: The results of the study show that the gender perspective is not present at the Faculty of Economics and Business. The consequences are a false belief of equality between men and women and trust that time will eliminate any remaining inequalities. And above all, by providing knowledge that is blind to gender incapacitates students to reflect on this issue and discourages a critical view on the economy, society and the environment

Originality/value: This study analyzes for the first time the presence of a gender perspective in the degrees of the Faculty of Economics and Business at Pompeu Fabra University.

Keywords: Gender perspective, gender, teaching.

Amb Valor Afegit. Una guia per a promoure la Responsabilitat Social entre les empreses, especialment petites i mitjanes

Helena Benito

Universitat de Girona (Spain), Càtedra de Responsabilitat Social Universitaria (Càtedra RSU-UdG)

Leslie Collazo

Universitat de Girona (Spain), Càtedra de Responsabilitat Social Universitaria (Càtedra RSU-UdG)

Anna M. Geli

Universitat de Girona (Spain), Càtedra de Responsabilitat Social Universitaria (Càtedra RSU-UdG)

M. Rosa Terradellas

Universitat de Girona (Spain), Càtedra de Responsabilitat Social Universitaria (Càtedra RSU-UdG)

Abstract

La Càtedra de Responsabilitat Social Universitària (Càtedra RSU-UdG) es constitueix el 2013 amb la finalitat de promoure la investigació i la transferència de coneixement per a respondre als desafiaments actuals de la societat des de la responsabilitat social, econòmica i ambiental a tots els nivells: responsabilitat personal, responsabilitat empresarial i responsabilitat universitària.

Un dels objectius de la càtedra és el de promoure la responsabilitat social en el teixit empresarial de les comarques gironines, i donat que en la seva majoria són petites i mitjanes empreses, i davant la falta de

bibliografia específica en aquest camp concret, hem optat per crear una guia que ens serveixi de base a aquest propòsit.

La guia constitueix un instrument molt novedós, per la seva estructura i perquè permet suplir un buit existent, i creiem que a la llarga pot contribuir a incrementar i millorar notablement la responsabilitat social empresarial (RSE) que es porta a terme en el nostre país.

El nostre principal objectiu és que la guia permeti a les pimes adonar-se que la responsabilitat social dita corporativa no és exclusiva de les grans empreses i corporacions, i que existeixen casos de molt petites empreses que són socialment responsables i, en definitiva, animar-les a promoure accions per a impulsar o ampliar la RSE.

La guia es va presentar oficialment el passat 2 de febrer de 2018, ara correspon fer-ne difusió i una recollida sistemàtica de les accions de RSE que portin a terme les empreses, per tal de poder avaluar si hem aconseguit el nostre objectiu.

Keywords: Responsabilitat social empresarial, Responsabilitat social corporativa, Pimes, Bones pràctiques en RSE.

Responsabilitat Social Corporativa en les Empreses de Transport de Viatgers

Núria Arimany-Serrat

Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya (Spain).
nuria.arimany@uvic.cat

Anna Sabata-Aliberch

Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya (Spain).
annam.sabata@uvic.cat

Clara de Uribe Salazar

Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya (Spain).
clara.uribe@uvic.cat

Abstract

Objectiu: Analitzar la informació financera i no financera (Responsabilitat Social Corporativa) de les empreses de transport de viatgers a la zona metropolitana de Barcelona per l'impacte econòmic i ambiental que suposen evidenciant la salut econòmica i social d'aquest sector logístic.

Disseny/Metodologia: L'estudi utilitza l'anàlisi d'estats financers i una metodologia exploratòria dels indicadors no financers de les empreses objecte d'estudi junt amb el buidatge d'un qüestionari de RSC validat. Les empreses de transport objecte d'estudi són les de transport de viatgers a la zona metropolitana de Barcelona (Busmet). S'utilitzen indicadors financers i indicadors no financers d'aquestes empreses per valorar la informació integrada, especialment la Responsabilitat Social Corporativa.

Aportacions i resultats: Els resultats posen en evidència que les empreses de transport tenen importants reptes en la Responsabilitat Social Corporativa ja que com empreses del sector transport contribueixen de manera important a les emissions de CO₂ que tant preocupen a nivell del medi ambient.

Limitacions: L'estudi s'ha plantejat per a un grup reduït d'empreses i es vol fer extensible a empreses de transport de mercaderies i passatgers amb una mostra més àmplia i representativa de la població, per la informació, a nivell econòmic i social, que representa el sector.

Valor afegit: Hi ha pocs estudis que facin referència a la Responsabilitat Social Corporativa en les empreses de transport de viatgers, i és un mitjà de transport que té repercussions monetàries i mediambientals molt destacades, en qualsevol ciutat o zona metropolitana, subjecte a diferents canvis per la innovació i la irrupció tecnològica actual. L'estudi contribueix a posar en valor la RSC de les empreses del transport.

Keywords: Responsabilitat Social Corporativa, empreses de transport, Indicadors financers, indicadors no financers, ISO 26000, IQNet SR10.

Sessions de treball simultànies II

Recerca Avançada en Comptabilitat de Gestió

Presidenta i Coordinadora: Màrian Buil (Fundació Tecnocampus Mataró-Maresme)

Papers presentats:

- *Comptable... Estàs preparat?*. Llorenç Bagur (UPF)
- *Reflexions crítiques sobre l'evolució de la comptabilitat de gestió*. Josep M. Rosanas (IESE)
- *Diagnóstico del Efecto Dominó en las situaciones concursales mediante mapas de posicionamiento y su evolución 10 años después*. Josep Patau (Fundació Tecnocampus Mataró-Maresme)

Bones Pràctiques en Informació Financera i de Control

President i Coordinador: Xavier Subirats (CEC/RECC)

Casos presentats:

- *Caixa d'Enginyers*. Joan Cavallé (Caixa d'Enginyers)
- *Bonpreu-Esclat*. Pere Anglada (Bon Preu)
- *Arrossaires del Delta de l'Ebre*. Joan Tomàs (Arrossaires de l'Ebre)

Taller de Presentacions de Comunicacions I

Anàlisi d'Empreses

President i Coordinador: Xavier Osés (UB-APC)

An Overview of Bankruptcy Prediction for Corporate Firms: A Systematic Literature Review

Yin Shi

Universitat Rovira i Virgili (Spain). yin.shi@estudiants.urv.cat

Xiaoni Li

Universitat Rovira i Virgili (Spain). xiaoni.li@urv.cat

Fernando Campa-Planas

Universitat Rovira i Virgili (Spain). fernando.campa@urv.cat

Abstract

Purpose: This paper aims to provide a comprehensive overview of literature related to corporate bankruptcy prediction, to investigate and address the link between different authors (co-authorship), and to identify the primary models and methods that are used and studied by authors of this area in the past five decades.

Design/methodology/approach: A systematic literature review (SLR) has been conducted, using the Scopus database for identifying core international academic papers related to the established research topic from the year 1968 to 2017.

Findings: It has been verified, firstly, that bankruptcy prediction in the corporate world is a field of growing interest, as the number of papers has increased significantly, especially after 2008 global financial crisis demonstrating the importance of this topic for corporate firms. Secondly, it should be mentioned that there is a little co-authorship in their researching area, as the researchers with

a lot of influence were basically not working together during the last five decades. Thirdly, it has been identified that the two most frequently used and studied models in bankruptcy prediction area are Logistic Regression (Logit) and Neural Network. However, there are many other innovative methods as machine learning models applied in this field lately due to the emerging technology of computer science and artificial intelligence.

Originality/value: We applied the SLR approach that allows a better view of the academic contribution related to the corporate bankruptcy prediction; this contributes as the link among different elements of the concept studied, and it demonstrates the growing interest in this area.

Keywords: Bankruptcy prediction business failure, financial distress, insolvency, default firm, SLR.

Analysis of Some Economic-Financial Ratios to Analyze the Financial Crisis in Five-Star Hotels in Barcelona and Madrid

Isaac Bonillo

Universitat Rovira i Virgili (Spain), Department of Business Management

Judit Barceló

Universitat Rovira i Virgili (Spain), Department of Business Management

Laura Fabregat-Aibar

Universitat Rovira i Virgili (Spain), Department of Business Management

Laia Pié

Universitat Rovira i Virgili (Spain), Department of Business Management. laia.pie@urv.cat

Abstract

Hotel sector investment in great luxury establishments has been on an upward trend across the whole of the Spanish tourism sector in recent times, especially in Barcelona and Madrid. Foreign reservations in five-star hotels have risen by almost 50% over the last eight years. Lower category establishments, on the other hand, have registered negative figures. The aim of this article is to use some ratios to analyse the economic-financial evolution undergone by five-star hotels in Barcelona and Madrid during the period 2008-2011. This period was selected because the aim was to analyse how this type of tourism evolved during the years when the financial crisis was at its peak. The

results show that five-star hotels have weathered the crisis by adapting their offer to tourist market requirements.

Keywords: Economic-financial analysis, ratios, luxury tourism.

Taller de Presentacions de Comunicacions II

Valoració d'Empreses i Empreses Cotitzades

President i Coordinador: Fernando Campa-Planas (URV)

Valoració per Múltiples de Microempreses: El Mercat de Compravenda a Catalunya (2013-2017)

Montserrat Casanovas

ACCID (Spain)

Laura Sallent

Reempresa (Spain)

Fina Alemany

Universitat Pompeu Fabra (Spain)

M. Josep Arasa

Faura Casas (Spain)

Ramon Durà

Universitat de Barcelona (Spain)

Teresa M. Monllau

Universitat Pompeu Fabra (Spain)

Enric Ripoll

Faura Casas (Spain)

Abstract

Objectiu: L'objectiu principal de l'estudi és l'elaboració i anàlisi dels múltiples per transacció de microempreses al llarg del període 2013-2017, i d'aquesta manera obtenir uns múltiples de referència que tinguin utilitat en la valoració de microempreses. Així mateix s'analitzen els múltiples de manera sectorial i intersectorial.

Disseny/metodologia: L'estudi es fonamenta en la base de dades facilitada pel Centre de Reempresa de Catalunya sobre les transaccions de compravenda monitoritzades durant el període 2011-2018. S'ha realitzat un filtratge de les operacions amb la finalitat d'obtenir una mostra d'operacions significativa. S'ha calculat el PER (*Earning per Share Ratio*) i PSR (*Price per Sales Ratio*) pels anys, sectors i activitats més representatives.

Aportacions i resultats: No es coneixen estudis previs genèrics que hagin estat publicats en aquest àmbit d'estudi. S'han obtingut els múltiples de referència (PER i PSR) per diferents sectors i activitats de la microempresa catalana.

Limitacions: La principal limitació és la pròpia base de dades. No es disposa de tots els registres relatius a les compravendes de microempreses a Catalunya. L'estudi es realitza en base a les dades disponibles presentades davant d'organismes oficials. No es disposa d'altres estudis similars a nivell nacional ni internacional.

Implicacions pràctiques i socials: Aquest estudi permetrà realitzar valoracions de microempreses catalanes a través del mètode de múltiples de transacció. L'estudi també permetrà entendre millor l'evolució del mercat de la compravenda de microempreses a través dels anys analitzats i analitzar la variació dels múltiples per transacció sectorials i intersectorials per anys.

Valor afegit: El valor afegit més important és la realització d'un estudi dels preus de transacció de una mostra de microempreses, molt significativa. S'han elaborat els principals múltiples de les mateixes a fi i efecte d'obtenir uns múltiples de referència, per a l'aplicació de la valoració de futures empreses.

Keywords: Valoració per múltiples, microempreses, PER, PSR, preu de l'empresa, facturació i benefici.

The Influence of the CEO in Listed Family Businesses

Laura Sánchez

University of Lleida (Spain)

Jordi Moreno

University of Lleida (Spain)

José Luis Gallizo

University of Lleida (Spain)

Abstract

Objective: Our objective is to analyze the influence that the type of CEO has on the management of listed family businesses in Spain, distinguishing between whether the CEO is a family member or not. The study mainly focuses on his/her influence on levels of profitability.

Design/methodology: During de period from, 2012 to 2016, with data coming from Iberian Balance Sheet Analysis System (SABI) database. To analyze the effects of the CEOs on family businesses, we carried out two kinds of analyses. First, a univariate analysis that allowed us to identify differences regarding profitability, financial structure, growth, and dividend payout policies, and secondly, a linear regression model to see the influence —as well as the effect and significance— that variables, including the type CEO, had on profitability.

Findings: Our results show the existence of a double effect on the profitability of family businesses of having an outside CEO. First, there is a statistically significant negative effect that is derived from the

non-family CEOs' increased propensity to take on debt, and secondly, there is a positive causal effect on businesses' profitability that has to do with the different management styles that outside CEOs bring to the table, as they are more focused on profits. The results support the importance of having non-family CEOs in listed family businesses in Spain.

Research limitations/implications: Our study focused on family businesses listed on the Spanish stock market, which means that the number of companies that were analyzed was reduced and the results cannot be extended to other kinds of businesses. However, this fact did enable us to get more high-quality data and focus on a specific field that was appropriate for considering the problem we proposed.

Originality/value: While many studies have compared the performance of family businesses with that of non-family businesses, few have considered that family businesses are not homogeneous and that they have different management styles. These styles are determined by the type of CEO that is leading the company; this fact is analyzed empirically in this article.

Keywords: Family business, family CEO, non-family CEO, ROA.

Taller de Presentacions de Comunicacions III

Temes varis de Recerca

Presidenta i Coordinadora: M.Àngels Farreras (UdG)

The Perception of Quality and Safety in the Airline Industry Valued through the Customers' Eyes

Nicole Kalemba

Universitat Oberta de Catalunya (Spain), Estudios de Economía y Empresa. nkalemba@uoc.edu

Fernando Campa-Planas

Universitat Rovira i Virgili (Spain), Departamento de Gestión de Empresas. fernando.campa@urv.cat

Abstract

This paper has the aim of obtaining a general overview about the passengers' perception on influencing key aspects in the airline industry, as quality and safety. Therefore, to gather data for the analysis, a questionnaire on-line survey was conducted, obtaining responses from 441 persons.

The most valuable findings are that pre-flight service attributes are much more important than post-flight services. Especially price related items as ticket booking facilities, payment facilities and the final price of the airline tickets are determinant factors for the airline customers, while post-flight services as claim management and the possibility of changes and refunds are less hard-hitting.

From the safety point of view, the image of the Airline Company and technical flight-crew are the most valued factors through the customers' eyes.

This study can encourage airline managers and practitioners to focus much more on specific quality and safety related items.

Keywords: Quality, Safety, Customer perception, Airline Companies, Airline Management.

Posicionament Evolutiu de l'Externalització en l'Administració Pública Local

Carles López

Universitat de Girona (Spain)

Salvador Linares

Universitat de Girona (Spain)

Josep Viñas

Universitat de Girona (Spain)

Abstract

Objectiu: Aquest treball pretén establir una nova metodologia per mesurar quantitativament la posició inicial i l'evolució de l'externalització en una administració pública.

Disseny / Metodologia: A partir d'una generalització d'una eina metodològica de la teoria de conjunts borrosos “índex del màxim i mínim nivell” es dissenya un mètode per avaluar l'evolució del posicionament de l'externalització en una administració pública.

Aportacions / Resultats: La proposta de model presentat obre la possibilitat a estudiar l'evolució de l'administració pública respecte de les accions que ha de realitzar per assolir una posició d'externalització ideal, fet que permetria als gestors crear punts de control en diverses etapes per tal d'assegurar l'èxit de les accions realitzades.

Limitacions: Les limitacions del mètode proposat es troben relacionades directament amb els supòsits de la teoria de conjunts borrosos. A títol d'exemple, el fet d'haver de triar un valor concret per als valors ideals en una estratègia d'externalització implica una

regressió a la idea de certesa. El treball no presenta exemples sobre com superar aquests problemes encara que ofereix idees per minimitzar-los.

Implicacions pràctiques: Mitjançant el present treball s'ofereix una eina que ajuda a determinar el grau d'assoliment dels objectius marcats en una administració pública de les accions associades a l'externalització.

Implicacions socials: El fet de poder establir una distància a un valor ideal implica que la ciutadania pugui analitzar d'una manera numèrica si les accions realitzades per l'equip de gestores han millorat o empitjorat la posició de l'administració pública en les seves accions d'externalització.

Originalitat / Valor afegit: El treball ofereix dues propostes originals. En primer bloc ofereix una ampliació d'un índex habitual de càlcul de distància respecte a una posició ideal. En segon bloc ofereix un context en el qual es mostra la utilitat de l'índex.

Keywords: externalització, fuzzy sets, mesura, gestió pública, administració local.

Problemática Contable de los Residuos y los Subproductos: Legislación Comparable

Mateo A. Puigvert Romia

Universitat Abat Oliba CEU (Spain)

Ramón M. Soldevila de Monteys

Universitat Abat Oliba CEU (Spain)

Vanesa Berlanga Solvente

Universitat Abat Oliba CEU (Spain)

Abstract

En el marco de la economía circular los residuos, los subproductos y los temas de carácter medioambiental pasan a ocupar un papel fundamental. No existen ni residuos, ni subproductos, sino que todos ellos se convierten en materiales necesarios para la producción. Ante esta situación la contabilidad debe ser sensible pues sin un registro y un tratamiento contable adecuado la gestión de la compañía devendría menos eficiente y quedarían comprometidas las decisiones que el empresario debe tomar. Mejorar la técnica y la legislación contable adaptándola a estas nuevas circunstancias es imprescindible, y lo que hemos pretendido en este artículo es analizar la situación actual de la contabilidad al tratar estos aspectos. En el estudio empírico se ha podido constatar que solo un porcentaje pequeño de las compañías registran en sus balances los subproductos y los residuos. Quedan muchas cosas que mejorar y cada uno debemos aportar nuestro gramo de arena para que las empresas se puedan adaptar a los nuevos tiempos que se avecinan y afrontar los retos que el futuro nos está planteando.

Keywords: contabilidad, costes, subproductos, residuos, costes medioambientales, economía circular.

Autors

Alemanya, Fina	51
Anglada, Pere	41
Arasa, M. Josep	51
Arimany-Serrat, Núria	29 , 37
Bagur, Llorenç	41
Barceló, Judit	47
Benito, Helena	35
Berlanga Solvente, Vanesa	61
Bonillo, Isaac	47
Campa-Planas, Fernando	45 , 57
Carrillo, Jordi	24
Casanovas, Montserrat	51
Cavallé, Joan	41
Collazo, Leslie	35
Crespo, Patrícia	33
Dabán, Susana	19
De Uribe Salazar, Clara	37
Durà, Ramon	51
Fabregat-Aibar, Laura	47

Farreras-Noguer, Maria Àngels	<u>29</u>
Gallizo, José Luis	<u>53</u>
Geli, Anna M.	<u>35</u>
Girbau, Marc	<u>19</u>
Kalemba, Nicole	<u>57</u>
Li, Xiaoni	<u>45</u>
Linares, Salvador	<u>59</u>
López, Carles	<u>59</u>
Maldonado-Gutiérrez, David	<u>29</u>
Monllau, Teresa	<u>51</u>
Moreno, Jordi	<u>53</u>
Morrós, Jordi	<u>23</u>
Naverrete, Miguel	<u>19</u>
Panedas, Andrés	<u>19</u>
Patau, Josep	<u>41</u>
Pié, Laia	<u>47</u>
Puigvert Romia, Mateo A.	<u>61</u>
Ripoll, Enric	<u>51</u>
Rosanas, Josep M	<u>41</u>
Sabata-Aliberch, Anna	<u>37</u>
Saladrigues, Ramon	<u>27</u>
Sallent, Laura	<u>51</u>

Sánchez, Laura	<u>53</u>
Shi, Yin	<u>45</u>
Soldevila de Monteys, Ramón M.	<u>61</u>
Soligó, Gemma	<u>19</u>
Terradellas, M.Rosa	<u>35</u>
Tomàs, Joan	<u>41</u>
Tong, Yehui	<u>27</u>
Viñas, Josep	<u>59</u>

Caixa d'Enginyers

Món Empresarial